

УДК 378.147-057.875(477)(73):616.31

Ярослава Кульбашна
ORCID iD 0000 0002-2571- 091X

доктор педагогічних наук, кандидат медичних наук, доцент,
професор кафедри хірургічної стоматології та шелепно-
лицевої хірургії, Національний медичний університет імені
О. О. Богомольця, б. Шевченка, 13, 01601 м. Київ, Україна,
j.kulbashna@gmail.com

ПІДГОТОВКА КОМПЕТЕНТНОГО ЛІКАРЯ: АКРЕДИТАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ І США

Автором статті розкрито підходи до акредитації інституцій вищої медичної школи, які забезпечують підготовку компетентних лікарів-стоматологів в Україні та США і встановлена їх суттєва відмінність. Визначено, що в Україні акредитація вищих навчальних закладів проводиться державними органами управління освітою один раз на 5-10 років і виконує контролюючу функцію. У США до цього процесу долучені як професійні, так і громадські організації, зокрема Американська Асоціація стоматологічної освіти, діяльність якої є незалежною, вільною від тиску з боку державних установ і проводиться відповідно до чітко сформульованих принципів і завдань. Головною метою акредитації у США є постійний моніторинг освітнього процесу, корекція і оптимізація роботи освітніх інституцій. Акредитаційні заходи характеризуються прозорістю і гласністю, що дає змогу усім зацікавленим особам порівняти організацію і результати освітнього процесу у різних навчальних закладах. Акредитаційні органи через Асоціацію стоматологічної освіти підзвітні громадянському суспільству, яке найбільш зацікавлене у компетентних лікарях. Особливого значення американські акредитаційні комісії надають науковості, інноваційності, креативності, практичній спрямованості у діяльності закладу.

Упровадження успішного досвіду акредитаційної політики вищої стоматологічної школи США, зокрема її ключових принципів, сприятиме оптимізації процесу акредитації українських ВМНЗ та підвищенню якості освіти.

Ключові слова: акредитація; вища медична освіта; експертиза освітньої діяльності; компетентність; професійна підготовка стоматологів; якість стоматологічної освіти.

Вступ. Інтеграція України до міжнародного освітнього простору потребує об'єктивної оцінки і глибокого аналізу усіх аспектів функціонування вищих медичних навчальних закладів (ВМНЗ), де майбутні фахівці здобувають стоматологічну освіту. Стрімкі цивілізаційні процеси викликають необхідність їх модернізації для підвищення якості підготовки лікарів: удосконалення управлінської сфери, організації, змісту освітнього процесу (Гришук Ю. В., 2015). Особливої уваги і змін, відповідно до вимог сучасної науки і суспільства, потребують навчальні плани і програми підготовки майбутніх лікарів, оновлення системи оцінки якості освіти та розширення автономії вищої школи для усунення директивного впливу державних органів у її діяльність (Закон «Про вищу освіту», 2014). Ініціювання цих процесів, корекція і відповідальність за них повинні належати самим освітянам.

Одним із дієвих механізмів досягнення оптимального освітнього результату і відповідності професійної освіти вимогам суспільства у міжнародному освітньому просторі, зокрема у США, вважається акредитація закладів вищої освіти. Вона

забезпечує постійний моніторинг і корекцію освітнього процесу у рамках проведення акредитаційних заходів. Створена цілісна система акредитації інституцій вищої стоматологічної освіти, у якій задіяні як професійні, так і громадські організації, що входять на рівних правах до експертних комісій (ADEA Principles for Accreditation in Dental Education, 2014). Вони відображають запити суспільства щодо високої якості медичної допомоги і зацікавлені у стрімкому прогресі освітніх закладів та беруть активну участь у визначенні їх спроможності забезпечити підготовку компетентних стоматологів.

Досвід США може бути корисним для реформування вітчизняної медичної освіти, зокрема через удосконалення процесу акредитації ВМНЗ України.

Мета статті – розкрити підходи до акредитації закладів вищої медичної освіти, які забезпечують підготовку компетентних лікарів-стоматологів в Україні та США.

Нормативно-правове забезпечення акредитації ВМНЗ України. Акредитація (лат. *credere* – вірити) – процедура експертного оцінювання діяльності інституції щодо якості і рівня професійної підготовки фахівця згідно з вимогами держави

(Андрусенко С. І., Домніч В. І., 2003). Відповідно до Закону «Про вищу освіту» (2014) це означає підтвердження або спростування здатності вищого навчального закладу (ВНЗ) формувати компетентного конкурентоздатного фахівця, що надає йому право отримання документа про освіту державного зразка.

Акредитація у освітній галузі започаткована в Україні у 1996 р. Формування та забезпечення виконання директивних вимог до вищої освіти покладено на Державну акредитаційну комісію (ДАК). Якість навчання визначається первинною експертизою, яка надає пропозиції Експертним радам ДАК на підставі результатів виконаних студентами комплексних контрольних кваліфікаційних завдань, складених самими навчальними закладами. У 2000-2001 рр. відбулись зміни у напрямі демократизації, спрощення процедури акредитації, посилення відповідальності Державного органу управління освітою, зменшення фінансових витрат навчальних закладів (Андрусенко С. І., Домніч В. І., 2003). Нині Акредитація здійснюється згідно з «Положенням про акредитацію ВНЗ і спеціальностей у ВНЗ та вищих професійних училищах» (Постанова КМ України №507 від 27.05.2014; Постанова КМ №1124 від 31.10.2011). Першим її етапом є самоаналіз діяльності ВНЗ у рік проведення акредитації. Відповідність діяльності навчального закладу щодо підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальностями, які зазначені в ліцензії, державним вимогам встановлює акредитаційна експертна комісія, яку формує МОН України (Наказ Міністерства освіти і науки України №16 від 14.01.2002). Експертний висновок подається безпосередньо до ДАК, яка приймає остаточне рішення про акредитацію / відмову у акредитації. Це рішення затверджується МОН. Термін дії сертифіката становить для навчальних закладів, які мають статус національного, 10 років, інших – 5 років.

Важливим етапом у проведенні акредитації є формування експертної комісії, оскільки від компетентності її членів залежить якість експертизи. На необхідності спеціальної підготовки експертів і оприлюднення висновків за результатами акредитації вказують вітчизняні науковці (Добка Т. І., співавтори, 2014; В. Огнев'юк, С. Сисоєва, 2015). Відзначимо, що кандидатури для включення до складу експертів, за зверненням МОН, вносять навчальні заклади; відбір кандидатів здійснює МОН (Постанова КМ України №978 від 09.08.2001, Постанова КМ України №507 від 27.05.2014). Даних про чіткі критерії відбору кандидатів, їх підготовку до експертної діяльності, підтверджену сертифікатом, розподіл функціональних обов'язків членів комісії, завдання, кінцеву мета експертної роботи у доступних джерелах не виявлено.

У результаті акредитації навчальний заклад визнається / не визнається спроможним провадити освітню діяльність, пов'язану із здобут-

тям вищої освіти та кваліфікації, за напрямками і спеціальностями відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, не менше двох третин з яких є акредитованими.

Акредитація ВМНЗ в Україні відбувається за типовою процедурою. У документах, які регламентують цей процес (зазначені вище) розкрито етапи і зміст, проте не сформульовано ключові принципи, які забезпечують його об'єктивність і компетентність. Це не відповідає вимогам суспільства щодо прозорості та публічності у діяльності державних органів управління і закладів освіти. Особливої уваги потребує процес акредитації інституцій приватної форми власності, яких в Україні створюється все більше. Доцільність підготовки лікарів-стоматологів у таких закладах викликає дискусію серед професійної спільноти, оскільки її рівень потребує підвищення і відповідності вимогам вищої школи, особливо, з досвіду автора, у питаннях компетентності викладачів і організації освітнього процесу. Проте вони отримують акредитаційний сертифікат щонайменше на п'ять років. Не вдаючись до обговорення механізмів такої «акредитації», важливо акцентувати увагу на компетентності й конкурентоздатності випускників приватних освітніх інституцій. Особистий багаторічний педагогічний досвід автора (участь у випускних іспитах лікарів-інтернів) свідчить про низький рівень їх фахових знань, умінь, сформованості необхідних сучасному фахівцю компетентностей.

Аналіз зазначених вище наукових джерел свідчить, що акредитація ВМНЗ в Україні повністю підконтрольна державним органам управління освітою, має ознаки закритості цього процесу і відсутності інституту підготовки експертів.

Принципи функціонування системи акредитації закладів стоматологічної освіти США. Принагідно зазначити, що *акредитація* як феномен у системі освіти виникла саме у США (1905), і продовжує залишатись одним із дієвих інструментів оцінювання і підвищення її якості (Джейнс В., 2006; Сох М., 2007).

Аналіз наукових джерел (ADEA Principles for Accreditation in Dental Education, 2014) свідчить, що акредитація освітніх організацій і професійних програм у США є *добровільною, недержавною, динамічною саморегулюючою експертною системою*. Існує два типи акредитації: *інституціональна* – покладається на національні і регіональні комісії, які оцінюють освітню організацію загалом і *спеціалізована* – надається фахівцям, професійним школам / програмам комісіями або аналогічними органами, заснованими національними професійними організаціями.

Акредитація вищої стоматологічної школи у США водночас є і процесом, і статусом. Її *метою* є допомога у поточній експертизі, удосконаленні інституційної діяльності, оцінка якості і корекція

розвитку освітніх програм. Акредитаційний статус надає освітнім організаціям / програмам визнання щодо відповідності або перевершенні стандартів якості освіти. Спеціалізована акредитація гарантує студентам і громадськості, що інституції доводять своє прагнення до постійного підвищення стандартів якості і зростання ефективності у наданні освітніх послуг.

Система акредитації навчальних закладів вищої стоматологічної освіти США забезпечує взаємозв'язок між управлінням, освітньою діяльністю і практикуючими стоматологами та гарантує підзвітність стоматологічної освіти громадськості. Для цього до експертних комісій залучені представники як вищої школи, так і недержавних організацій – професійних Асоціацій, зокрема Американської Асоціації стоматологічної освіти (ADEA), які презентують авторитетні погляди як практикуючої, так і освітньої професійної спільноти. Ефективність діяльності ADEA у формуванні акредитаційної політики щодо вищої стоматологічної освіти забезпечується співпрацею освітніх, управлінських і практичних інституцій та дотриманням ключових *принципів акредитації* освітніх закладів, зокрема таких (ADEA Principles for Accreditation in Dental Education, 2014):

- *конструктивність і об'єктивність* у вирішенні освітніх проблем, неупереджене консультування, поради, керівництво; сприяння у поточному моніторингу внутрішніх і зовнішніх аспектів діяльності закладу, допомога в неупередженій інтерпретації виявлених дискусійних питань; забезпечення підзвітності акредитаційного процесу громадськості без прописування будь-яких інституціональних й програмних вимог;

- *незалежність і компетентність* – акредитація є незалежним і автономним процесом, позбавленим надмірного впливу будь-яких персоналій, інституцій або груп. Орган акредитації має бути автономним і відповідальним за експертизу якості освіти. Комісія з акредитації – це окрема організація, незалежна не тільки від зовнішнього тиску і впливу, а й від виникнення такого впливу, що забезпечується відповідною структурою і раціональним фінансуванням. Процес акредитації є саморегулюючою системою, яка базується на експертній оцінці освітнього процесу компетентними фахівцями. Їх підготовкою займається відповідна інституція;

- *прозорість і зворотній зв'язок* – забезпечення прозорості діяльності закладів стоматологічної освіти. Оскільки привілей саморегульованості процесу акредитації надається громадою, то він має бути їй підзвітним і публічним щодо висновків про надання інституціями високоякісної освіти і підготовки компетентних випускників;

- *конкретність і результативність* – вимагати від ВМНЗ чіткого визначення мети і завдань освітньої діяльності, оскільки освіта у

США характеризується академічною свободою інститутцій і гнучкістю у структуруванні освітніх програм. Це фундаментальні елементи системи, відповідно до яких інституції / програми підлягають оцінюванню і підтверджують наскільки добре вони виконують свою офіційну місію і використовують доступні ресурси для підвищення якості освіти;

- *демократичність і креативність* – замість фокусувати увагу на уніформності, необхідно виявляти відмінності у функціонуванні інституцій і їх програмах, поважно ставитись до автономії і цілісності освітніх закладів, визнавати різні місії навчальних закладів / програм й різні способи, якими освітні цілі можуть бути досягнуті або перевершені;

- *інноваційність* – виявляти у методах викладання, дизайні і змісті навчальних програм інновації, експериментальну діяльність, модернізацію; заохочувати до пошуку нових можливостей розвитку більше, ніж до програмної відповідності. Інституції повинні постійно реагувати на наукові і технологічні досягнення, зміни потреб і запитів суспільства, мінливі вимоги практичної стоматології, забезпечувати просування освітніх інновацій, підвищувати академічну успішність;

- *цілеспрямованість і доказовість* – акцентувати увагу на результатах освітнього процесу і умовах формування компетентності випускників. Оцінка навчального результату, на думку американських освітян, – це безперервний процес, направлений на оприлюднення інформації про використання технологій для перевірки інституційної/програмної місії і цілей закладів освіти, визначення їх освітньої ефективності, підтвердження відповідного розподілу і використання ресурсів та рекомендацій для удосконалення навчальних програм. Експертиза повинна концентруватись на досягненнях випускників у знаннях, навичках і компетентності. Оцінювання інституційного управління, організації, змісту, процесу навчання, ресурсів, додаткових сервісів, процедур і кількісної інформації повинно базуватись на доказах, що вони позитивно впливають на формування компетентності студентів і якість освіти;

- *ініціативність* – заохочувати працівників освітніх закладів до активної участі у навчальних і наукових програмах, обслуговуванні сфери освітньої діяльності і управлінні закладом, оскільки необхідним чинником ефективної діяльності вищої школи американські фахівці вважають інтеграцію і співпрацю учасників освітнього процесу, взаємозв'язок між програмами викладання, науковою, інституційною активністю, діяльністю усіх працівників навчального закладу, обслуговуванням пацієнтів, фінансуванням, управлінням та управлінням змінами. Завданням експертів є не стільки встановити реальний стан і рівень функціонування навчального закладу / програми, скільки надати компетентні рекомендації щодо його поліпшення;

- *відповідальність і заощадливість* – витрати на процес акредитації повинні бути ефективними і обґрунтованими. Інформація, надана експертам для вивчення, повинна фокусуватись на оцінці навчального результату, аналізі, документуванні даних про навчальні досягнення і рекомендаціях щодо їх поліпшення. Комісія повинна бути репрезентативною і експертно-компетентною. Проведення експертизи, узагальнення, висновки, скарги та інші дії повинні бути доречними, вчасними, належними щодо проведення правової процедури. Відносини і розподіл відповідальності між органами інституціональної і спеціальної акредитації повинні бути чітко визначені і скоординовані.

ADEA задекларовано, що найвищий авторитет у питаннях освітньої політики, повинен належати академічній спільноті, яка об'єднує громади та інституції стоматологічної освіти, їх органи управління, заклади практичної діяльності, які поділяють цінності щодо підготовки компетентних фахівців, відповідальність за те «чого навчають і як навчають». Вона ж повинна мати право остаточного слова у створенні системи і процесу акредитації, визначенні і проведенні акредитаційної політики, що дає змогу оцінити реальний стан стоматологічної освіти та підвищити її ефективність, сприяти оптимізації змісту і процесів освітньої діяльності.

Порівняльний аналіз підходів до акредитації закладів вищої стоматологічної освіти в Україні і США виявив їх суттєві відмінності, зокрема у США:

- акредитація має ознаки системи, яка об'єднує відповідні організації, органи, структури, що формують акредитаційну політику у системі стоматологічної освіти;

- ADEA відіграє одну з основних ролей у акредитації закладів вищої стоматологічної освіти. Вона покладає в основу своєї діяльності дотримання приведених вище ключових принципів, які забезпечують високу ефективність і публічність акредитаційного процесу, що дає змогу зацікавленим особам самостійно робити висновки про привабливість навчального закладу, конкурентоздатність і компетентність його випускників;

- цілепокладанням акредитації є удосконалення освітнього процесу;

- забезпечується фахова підготовка експертів;

- дискусійні питання, які виникають у процесі аналізу роботи інституції виносяться для обговорення усією освітньою спільнотою на національному й інтернаціональному рівнях на сторінках часопису, який видається ADEA, а також на щорічних звітних міжнародних конференціях.

В Україні:

- акредитація де-факто проводиться виключно державними органами управління, у термін – один раз на 5-10 років з ініціативи самих навчальних закладів на основі їх самозвіту; до участі не залучаються професійні Асоціації, що представляють громаду (хоча формально це передбачено) та

роботодавці;

- відсутній інститут підготовки експертів для процедури акредитації;

- не сформульовані ключові принципи акредитаційної політики;

- дискусійним питанням є надання акредитаційного сертифікату ВМНЗ терміном на 5-10 років, оскільки це не спонукає до креативного розвитку освітнього процесу;

- модель акредитації ВМНЗ не сприяє підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх лікарів і науково-педагогічних працівників.

Зазначені вище відмінності виявили проблему недостатньої ефективності вітчизняної системи акредитації, яку необхідно вирішувати, змінивши вектор акредитаційної політики у вітчизняних ВМНЗ у такому напрямі:

- акредитація повинна стати одним із інструментів модернізації вищої медичної освіти, динамічною гнучкою системою постійного моніторингу і оптимізації освітнього процесу, а акредитаційний статус – одним із показників якості освіти у конкретному ВМНЗ;

- переглянути у відповідності до міжнародних підходів цілепокладання, зміст і терміни проведення акредитаційних заходів в українських ВМНЗ;

- необхідно розробити і упровадити адекватні принципи акредитації в умовах інноваційного високоінформаційного суспільства;

- у процесі акредитації необхідно акцентувати увагу на своєчасному оновленні, навчальних планів і програм підготовки фахівців відповідно до потреб суспільства і досягнень науки;

- експертна оцінка, згідно з Законом «Про вищу освіту», повинна відображати здатність ВМНЗ до постійного прогресу у формуванні компетентних і конкурентоспроможних стоматологів. Ефективність акредитації може підвищитись, якщо експертні висновки будуть формулюватись з урахуванням відгуків громади і роботодавців щодо діяльності як ВМНЗ, так і його випускників;

- забезпечити гласність висновків за результатами акредитації. Це дасть змогу абітурієнтам і науковцям робити вибір на користь конкретного навчального закладу;

- трансформувати функцію акредитації з контролюючої на посилення внутрішньої системи забезпечення якості освіти кожного навчального закладу і приведення її у відповідність до міжнародних стандартів якості.

Висновки. Таким чином, у результаті дослідження підходів до акредитації освітніх інституцій, які забезпечують підготовку лікарів-стоматологів в Україні та США, виявлено їх суттєві відмінності. Розбудові Національної системи забезпечення якості вищої освіти в Україні повинна сприяти виважена і компетентна акредитаційна по-

літика, що об'єднує зусилля державних, професійних і громадських інституцій. Акредитація ВМНЗ України у сучасних умовах швидких цивілізаційних змін і інноваційного суспільства потребує удосконалення та приведення у відповідність з міжнародними стандартами. З огляду на інтернаціональне визнання високої якості медичної науки і стоматологічної допомоги у США, упровадження успішного американського досвіду акредитаційної політики у вищій стоматологічній освіті, зокрема її ключових принципів, сприятиме оптимізації процесу акре-

дитації українських ВМНЗ та підвищенню якості освіти.

Співпрацю управлінських, освітніх інституцій та роботодавців у виробленні єдиної стратегії акредитаційної політики у формуванні компетентного конкурентоздатного лікаря-стоматолога забезпечить створення Української Асоціації стоматологічної освіти.

Подальшим перспективним напрямом дослідження є обґрунтування концепції Української Асоціації стоматологічної освіти.

Література

1. **Андрусенко С. І.** Акредитація. Організація та проведення у вищих навчальних закладах України: Посібник / С. І. Андрусенко, В. І. Домніч. – Київ: КУЕТТ, 2003. – 172 с.
2. **Вільям Джейнс** Історія Американської освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/HistoryAmerEdu.pdf>
3. **Гришук Ю. В.** Пріоритети та принципи розвитку сучасної вищої освіти у дослідженнях вітчизняних вчених / Ю. В. Гришук // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2015. – № 5-6 (50-51). – С. 22-26.
4. **Добка Т.** Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / Темпус-проект 516935-TEMPUS-1-2011-1-FITEMPUS-SMGR, Towards Trust in Quality Assurance Systems. / за ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена та ін. – Львів: Манускрипт, 2014. – 166 с.
5. **Закон України «Про вищу освіту»** // Урядовий кур'єр. – 2014. – 13 серпня. – № 146. – С. 7 – 18.
6. **Огнев'юк В., Сисоєва С.** Експертна діяльність у галузі освіти / В. Огнев'юк, С. Сисоєва // Освітologia. – 2015. – №4. – С. 54-60.
7. **Постанова Кабінету міністрів України №978 від 09.08.2001** (Із змінами, внесеними Постановою КМ №1124 від 31.10.2011) «Про затвердження Положення «Про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/978-2001-п>
8. **Постанова Кабінету міністрів України №507 від 27.05.2014** «Про внесення змін до Положення «Про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/507-2014-п>
9. **ADEA Principles for Accreditation in Dental Education.** Journal of Dental Education m Volume 78, Number 7, P.1052-1053
10. **M Cox, DM Irbby, RM Epstein Ronald M. Epstein, MD.** Assessment in medical education. New England journal of medicine 2007; 356:387-396. January 25, 2007, DOI: 10.1056/NEJMr054784.

ПОДГОТОВКА КОМПЕТЕНТНОГО ВРАЧА: АКРЕДИТАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙ ВІСШЕГО СТОМАТОЛОГІЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ И США

Кульбашна Ярослава, доктор педагогических наук, кандидат медицинских наук, доцент, профессор кафедры хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии, Национальный медицинский университет имени А. А. Богомольца, б. Шевченко, 13, 01601 г. Киев, Украина, j.kulbashna@gmail.com

Автором статьи раскрыты подходы к аккредитации высших медицинских учебных заведений, которые обеспечивают профессиональную подготовку врачей-стоматологов в Украине и США и установлено их существенное отличие. В Украине аккредитация высших учебных заведений выполняет исключительно контролирующую функцию. В США – к процессу привлечены профессиональные и общественные организации, в частности Американская Ассоциация стоматологического образования (ААСО). Их деятельность является независимой, свободной от давления со стороны каких-либо государственных учреждений, проводится в соответствии с четко определёнными принципами и задачами. Главной целью аккредитации является коррекция и оптимизация работы образовательного учреждения. Аккредитационные мероприятия характеризуются прозрачностью и гласностью, что позволяет всем заинтересованным лицам сравнить организацию и результаты образовательного процесса в различных учебных заведениях. Органы Аккредитации через ААСО подотчетны гражданскому обществу, которое наиболее заинтересовано в компетентных врачах. Высокое значение аккредитационная экспертиза придаёт инновационности, креативности, научности, практической направленности в деятельности учреждения.

Изучение и внедрение лучшего опыта ААСО, будет способствовать повышению качества стоматологического образования в Украине через оптимизацию процесса аккредитации ВМНЗ .

Ключевые слова: аккредитация; высшее медицинское образование; экспертиза образовательной деятельности; качество стоматологического образования; компетентность; профессиональная подготовка стоматологов.

PREPARATION OF COMPETENT DOCTOR: ACCREDITATION OF HIGHER DENTAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN UKRAINE AND USA

Kulbashna Yaroslava, Doctor of Education, MD, Professor of the Maxillofacial Surgery Department, O. Bogomolets National Medical University, 13 Shevchenko b., 01601 Kyiv, Ukraine, j.kulbashna@gmail.com

In article considers approaches to Accreditation of higher medical institutions for training dentists in Ukraine and USA. In result was defined their significant difference.

It is determined that in Ukraine the Accreditation of higher educational institutions, including medical, is a functional responsibilities of state education authorities, held once every 5-10 years, the procedure is launched due to the initiative of schools, based on their self report and has, primarily, the mission of control. The principles of educational institutions Accreditation was not created. Information about selection criteria of experts and their training for activity in accrediting commission is not available in open sources.

In the US Accreditation of dental educational institutions and professional programs is voluntary, but nongovernmental, self-regulating, peer review system. The Accreditation assesses the educational quality of institution or program and directs the development of high dental schools, assists in the ongoing review and improvement of it. Accreditation status ensures that the institution or program meets or exceeds predetermined standards for educational quality, the school has evidence of striving to increase standards for the improvement of effectiveness. The system of accreditation provides accountability to the public with the involving to accreditation process such public organizations as an American Dental Education Association (ADEA).

ADEA has determined key principles for the accreditation's activity (constructiveness, objectivity, independence, competence, transparency, feedback, concreteness, effectiveness, democracy, creativity, innovativeness, evidence, initiative, responsibility, frugality) and maintains collaboration with institutions and agencies according to them: They grants possibility to conduct the process of accreditation autonomous and independent of undue influence from any individual or organization. Accreditation characterized by transparency and openness, which allows all interested persons to compare the organization and learning outcomes in different schools. Accreditation body accountable to public, which is most interested in competent doctors and high-quality medical care. Accrediting commissions separate entity, which include competent members and provide competent peer-review on the scientific and democratic basis. Therefore, Accreditation should be conducted primarily by dental educators.

Study and implementation of US most effective and acceptable for Ukraine experience will help to improve the quality of education through the optimize the accreditation system of higher medical educational institutions.

Key words: Accreditation; Higher Education; medical education; professional competence; quality of medical education; training of dentists.

Стаття надійшла до редакції 17.02.2016

Прийнято до друку 31.03.2016